

# KANCELARIA SZALBIERZ



PRAWO I PODATKI



# Alert prawny

22 LUTY 2024

Przełomowa uchwała SN  
z dnia 21.02.2024

AUTOR:

**Dorota Mikołajczyk,**  
Prawnik, Doradca Prawny  
Dyrektor Operacyjny

[www.kancelariaszalbierz.pl](http://www.kancelariaszalbierz.pl)



# Przełomowa uchwała Sądu Najwyższego



Z przyjemnością przekazuję Państwu, tezę najnowszej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2024 r. Bez wątpienia jest przełomowa i przesądza o wyniku dyskusji, z którą od lat mamy do czynienia w zakresie wspólnika iluzorycznego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Tą sygnaturę warto zapamiętać:

**III UZP 8/23**

**“Wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadający 99 procent udziałów nie podlega ubezpieczeniom społecznym** na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1230).”

Zapraszam do lektury!

**Dorota Mikołajczyk – Prawnik,**

Dyrektor Operacyjny



# U

Uchwała dotyczyła zagadnienia prawnego w sprawie dwuosobowej spółki kapitałowej – sp. z o.o. w której jeden ze wspólników posiadał 99% udziałów w kapitale zakładowym spółki z o.o.

Temat ważny dla szeregu przedsiębiorców prowadzących biznes w ramach sp. z o.o. Od lat bowiem toczyła się dyskusja, czy w układzie w którym jeden ze wspólników ma 99% udziałów, to należy traktować go jako jednoosobowego przedsiębiorcę, tym samym zobowiązanego do opłacania składek ZUS.

Uchwała Sądu Najwyższego z 21 lutego 2024 r. potwierdza, iż ten, kto ma 99 proc. udziałów w spółce z o.o., nie prowadzi pozarolniczej działalności gospodarczej i nie podlega ubezpieczeniom społecznym. Teza uchwały podważa stanowisko ZUS, który w odniesieniu do wspólnika dominującego w spółce z o.o. używał pojęcia „wspólnika iluzorycznego”, a także określenia „niemal jedyne go wspólnika”.

Powyższa uchwała jest odpowiedzią na zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Lublinie.

Sprawa dotyczyła pytania, czy wspólnik, będący zatrudnionym na umowie o pracę we własnej spółce, podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu etatu czy z tytułu działalności.

Przepisy dotyczące jednoosobowej spółki z o.o. jednoznacznie wskazują, iż jedyny wspólnik ma obowiązek opłacania ubezpieczenia społecznego – uważany jest bowiem za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W przypadku zaś spółek wieloosobowych, wspólnicy co do zasady nie mają obowiązku podlegania ubezpieczeniom z tego tytułu (płacą jednakże składki ZUS z etatu gdy np. wykonują pracę na rzecz spółki na podstawie stosunku pracy).

ZUS w przedmiotowej sprawie uznał, że ubezpieczony (wspólnik posiadający 99 % udziałów) nie powinien płacić składek z tytułu umowy o pracę zawartej ze spółką. Wskazał jednocześnie, iż, nie można mówić o stosunku pracy, gdyż w tej sytuacji zdaniem ZUS ubezpieczony nie podlegał żadnemu kierownictwu. Tym samym zakwestionował podleganie z tego tytułu ubezpieczeniom za analizowane w sprawie lata.



## W I

Organ w stosunku do wspólnika posiadającego 1 % udziałów użył tym samym konstrukcji pojęcia wspólnika iluzorycznego, a w stosunku do wspólnika większościowego, uznał, iż powinien być traktowany jako jednoosobowy wspólnik i winien podlegać ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność.

Od decyzji ZUS zostało wniesione odwołanie do Sądu I instancji, który uznał, iż nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Sąd II instancji powziął w wątpliwość w zakresie kryterium pozwalającego na uznanie spółki za jednoosobową. Stwierdził, iż procedowane zagadnienie prawne które budzi szereg wątpliwości i skierował pytanie do Sądu Najwyższego. Podkreślił jednocześnie, iż istnienie szereg rozbieżności w orzecznictwie w zakresie kwestii, której dotyczy pytanie prawne.

Sąd w uchwale dokonał ścisłej interpretacji przepisu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (który stanowi, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej czy partnerskiej).

Jak wyjaśnia Sędzia sprawozdawca Zbigniew Korzeniowski – *Jeśli jest dwóch wspólników spółki, to nie ma mowy o jednoosobowej działalności gospodarczej w spółce z o.o. i nie ma znaczenia, czy wspólnik dominuje ze względu na posiadane udziały czy nie. Wskazał dalej, iż „w tej sprawie nie było jednoosobowej spółki z o.o. Przepis o ubezpieczeniu więc nie ma zastosowania, schodzi na bok kwestia, czy wspólnik dominuje w spółce czy nie, gdyż trzeba się trzymać ściśle ustawy. Wszelkie inne wykładnie są contra legem”.*

## Uchwała Sądu Najwyższego

z dnia 21 lutego 2024 r.

III UZP 8/23



# SN

*Bez wątpienia, uchwała Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2024 r. jest bardzo dobrą wiadomością dla wspólników spółek z o.o., w których jeden z dwóch jest udziałowcem z większościowym pakietem udziałów (na poziomie 99%).*

*Utrzymująca się dotychczas w obrocie prawnym sytuacja, w której brak jasnej i precyzyjnej definicji, pozwalała organom rentowym na modyfikację pojęcia i poprzez używanie pojęcia „wspólnik iluzoryczny” wydawania negatywnych decyzji.*

*Sąd Najwyższy przyjął, że należy traktować literalne brzmienie przepisów, choćby w sytuacji kiedy proporcja między udziałami wspólników wynosi 99% do 1%.*

*Wartym odnotowania jest jeszcze kwestia dotycząca również stanu faktycznego przedmiotowej sprawy związana z pytaniem czy udziałowiec podlegał ubezpieczeniom na podstawie stosunku pracy, który łączył go ze spółką bezsprzecznie. Niestety do kwestii ważności umowy o pracę SN się nie odniósł, wskazując iż wychodziła poza zakres pytania prawnego.*

**- Mec. Piotr Szalbierz, radca prawny,  
doradca podatkowy**



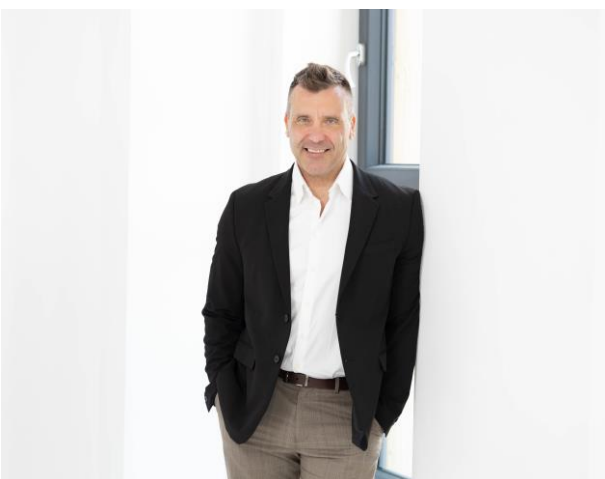
# KANCELARIA SZALBIERZ



PRAWO I PODATKI

## Zapraszamy do kontaktu

KAŻDA WSPÓŁPRACA ZACZYNA SIĘ OD ROZMOWY



- **Piotr Szalbierz**

Rada Prawny, Doradca Podatkowy  
Dyrektor Zarządzający, Wspólnik

[p.szalbierz@kancelariaszalbierz.pl](mailto:p.szalbierz@kancelariaszalbierz.pl)

+48 512 005 966



- **Damian Bartczak**

Manager ds. Kluczowych Klientów

[d.bartczak@kancelariaszalbierz.pl](mailto:d.bartczak@kancelariaszalbierz.pl)

+48 502 441 966

[www.kancelariaszalbierz.pl](http://www.kancelariaszalbierz.pl)

Kancelaria Prawna P. Szalbierz i Wspólnicy  
Spółka komandytowo – akcyjna  
NIP: 6972364980  
REGON: 383308066  
KRS: 0000785000

KONTAKT:  
Tel. +48 502 441 966  
Tel. +48 512 005 666  
[www.kancelariaszalbierz.pl](http://www.kancelariaszalbierz.pl)

ADRESY:  
ul. Geodetów 1, 64-100 Leszno  
ul. Skarbowców 23a bud. B3, 53-025 Wrocław